EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

UDVALGET OM BORGERNES RETTIGHEDER OG RETLIGE OG INDRE ANLIGGENDER

Bruxelles, den 10. juli 2004
LIBE/6/22575
Rev4

SPØRGSMÅL TIL HØRINGEN AF DEN INDSTILLEDE KOMMISSÆR MED ANSVAR FOR DE POLITIKKER, DER ER FORBUNDET MED OMRÅDET MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED

***(NB:** Den indstillede kommissær formodes i princippet at tilslutte sig de retningslinjer, Kommissionen allerede har forelagt Det Europæiske Råd i juni i år vedrørende Tammerfors II (KOM(2004)0401 – SEK(2004)0680 og SEK(2004)0693). Han skal dog oplyse EP om, hvilke punkter han ikke agter at overtage, eller som han agter at ændre, med angivelse af grundene hertil.)*

Efter at den første fase i oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed er blevet afsluttet den 1. maj i år, drejer det sig om at genetablere sammenhængen og balancen mellem de forskellige krav om frihed, sikkerhed og retfærdighed som omtalt i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors i oktober 1999. Dette kan nu navnlig ske i lyset af den indgåede aftale om forfatningsudkastet, som har fjernet enhver tvivl om den politiske målsætning, og som vil styrke og forenkle de konstitutionelle rammer, inden for hvilke man kan opbygge området med frihed, sikkerhed og retfærdighed på en måde, der i højere grad respekterer a) det demokratiske princip og b) de grundlæggende rettigheder samt c) er mere effektiv.

Større respekt for det demokratiske princip: Det er beklageligt at måtte konstatere, at afgørelserne på dette område, som - mere end andre områder - berører borgernes interesser og grundlæggende rettigheder i lige så høj grad som følsomme politikker for staterne, stadig træffes i henhold til procedurer, der ikke fuldt ud respekterer det demokratiske princip[1], som Unionen hævder at bygge på (EU-traktatens artikel 6, stk. 1, og artikel I-45 i udkastet til forfatningstraktat). Lovgivningsproceduren vil i princippet om to år takket være forfatningen være den almindelige procedure, men det er klart, at der allerede nu skal træffes

[1] Den fælles beslutningsprocedure med Parlamentet er stadig en undtagelse. Når der skal ske høring, gives der ikke fuldstændige oplysninger, og høringen sker som oftest i sidste øjeblik. Når et forslag forkastes, drager Rådet ingen konsekvenser heraf. Parlamentet høres ikke i forbindelse med internationale aftaler og bliver ikke engang underrettet i forbindelse med vedtagelse af "fælles holdninger" på internationalt plan.

foranstaltninger på grundlag af de gældende traktater og de politiske tilsagn, der er blevet givet og gentaget ved flere lejligheder.

Vil den indstillede kommissær i lyset heraf forpligte sig til sammen med de øvrige medlemmer af Kommissionen at udnytte alle de muligheder, som de gældende traktater allerede giver for at styrke princippet om demokratisk repræsentation i EU-institutionerne, og navnlig til

1. at tilskynde Rådet til senest den 5. november i år at vedtage den afgørelse, som skulle være truffet inden 1. maj i år om overgang til den fælles beslutningsprocedure for de foranstaltninger, der er nævnt i EF-traktatens afsnit IV, navnlig vedrørende indvandring (EF-traktatens artikel 67 og erklæring 5 til Nice-traktaten)?

2. at indrømme EP en de facto-ret til at promovere lovgivningsinitiativer, navnlig når den pågældende lovgivning henhører under et område, der er undergivet den fælles beslutningsprocedure (artikel III-234 i udkastet til forfatning, der erstatter EF-traktatens artikel 192)?

3. ikke at sætte sig ud over EP's forkastelse af såvel ordinære lovgivningsforslag som forslag fra Kommissionen, der vedtages efter en "komitologiprocedure", og allerede nu ændre Rådets afgørelse nr. 468/1999 i denne retning (som foreskrevet i artikel I-35, stk. 2, i udkastet til forfatning)?

4. som minimum at foreslå Rådet, at EP altid høres i forbindelse med indgåelse af internationale aftaler eller vedtagelse af en "fælles holdning", der hører under søjle 3, i betragtning af at sådanne tekster ikke engang er undergivet demokratisk kontrol på nationalt plan?

5. at ændre forordning nr. 1049/2001 med henblik på a) at sikre åbenhed med hensyn til de lovgivningsmæssige forhandlinger i Rådet (som foreskrevet i udkastet til forfatning i artikel I-23, stk. 5, I-45, stk. 3, I-49, stk. 2, og II-42) og b) sikre adgang til og/eller parlamentarisk kontrol med fortrolige oplysninger, der behandles af institutionerne og vedrører området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (således som det er normal praksis på nationalt plan i forholdet mellem nationale parlamenter og regeringer)?

6. at give EP-udvalget fuldstændige oplysninger og konsekvent tage stilling til medlemsstaternes lovgivningsinitiativer eller til gennemførelsen af de foranstaltninger, der træffes af EU?

7. i forbindelse med de årlige forhandlinger om området med frihed, sikkerhed og retfærdighed at give Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter mere detaljerede oplysninger om de problemer, man er stødt på i forbindelse med gennemførelsen heraf, med angivelse af de holdninger og forbehold, der er givet udtryk for på nationalt plan, og de mulige løsninger på problemerne?

Større respekt for de grundlæggende rettigheder: især når Unionen træffer foranstaltninger, der bidrager til indførelsen af en europæisk retsorden, hvor enhver europæisk borger, uanset den retlige tradition i de enkelte medlemsstater, anses for at være lige for loven og nyde en høj grad af beskyttelse på et hvilket som helst område inden for EU. Mens beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder indtil Amsterdam-traktaten først og fremmest var en "ekstern" forpligtelse i forbindelse med EU's politikker (idet overholdelsen af denne

forpligtelse blev kontrolleret af de europæiske domstole), bliver den efter denne traktat - og i endnu højere grad med forfatningen - en hovedmålsætning for lovgiver og et kriterium for såvel ændringer af den eksisterende lovgivning som udformningen af ny lovgivning[2].

Hvilke foranstaltninger agter den indstillede kommissær at træffe for at forstærke dette krav, som er det eneste, der kan sikre gensidig tillid mellem medlemsstaterne og borgerne i opbygningen af Europa? Vil han navnlig forpligte sig til

8. gennem det kommende europæiske agentur for menneskerettigheder at fremme en ægte dyrkelse af de grundlæggende rettigheder og stille ressourcer og instrumenter til rådighed, der giver en vedvarende debat og udveksling af oplysninger mellem de nationale og de europæiske lovgivere og mellem de europæiske domstole og medlemsstaternes forfatningsdomstole, således at man kan dele erfaringer og bedste praksis og fastlægge referencenormer på EU-plan?

9. på grundlag af artikel 13 at forstærke EU's foranstaltninger til bekæmpelse af forskelsbehandling og til beskyttelse af minoriteter og indføre en gennemsigtig ordning med bistand til borgerne og dialog med medlemsstaterne, navnlig når det drejer sig om beskyttelse af rettigheder i medfør af traktaterne?

10. at fremme lovlig indvandring, eventuelt gennem fastsættelse af europæiske kvoter, idet integrationen af indvandrerne sikres som foreskrevet i det nye retsgrundlag i forfatningstraktaten (artikel III-168, stk. 4)?

11. gennem passende initiativer at skabe bedre grundlag for kvalitet i retsplejen i Europa, både den civile retspleje (ud over grænseoverskridende sager) og strafferetsplejen, og herved navnlig fastsætte mindstegarantier for de tiltalte, således at man kan undgå tilbageholdenhed hos medlemsstaterne ved gennemførelsen af den europæiske arrestordre og andre foranstaltninger om gensidig anerkendelse?

12. at fremme høje normer for beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger inden for alle områder, hvor EU intervenerer, gennem en revision af strategierne med systematisk og uforholdsmæssig indsamling af personoplysninger fra privatpersoner (som anført af EP i beslutning af 31. marts 2004)?

13. hurtigst muligt at fremsætte et forslag til rammeafgørelse om fastlæggelse af normer for databeskyttelse under søjle 3, hvorved det bestemmes, at der som den europæiske myndighed nedsættes et udvalg bestående af de nationale myndigheder (som på fællesskabsplan er medlemmer af den gruppe, der er omhandlet i artikel 29 i direktiv 95/46)?

Større effektivitet: Det er nu åbenbart, selv på Det Europæiske Råd, at det nærmest er umuligt at træffe afgørelser eller - hvis det lykkes at træffe afgørelser - at gennemføre dem, hvilket ofte indebærer, at EU's løsninger er mere virtuelle eller reelle.

[2] Fremme af åbenhed, lige muligheder, beskyttelse af privatlivets fred, pluralisme samt foranstaltninger mod forskelsbehandling og til styrkelse af unionsborgerskabet bliver selvstændige målsætninger i forhold til de traditionelle målsætninger om fremme af det indre marked, konkurrence i medierne, udveksling af data osv.

Til forskel fra, hvad der gælder for de traditionelle fællesskabspolitikker, er det åbenbart, at medlemsstaternes ansvar må skærpes, når det gælder sikkerhedspolitikkerne, idet den enkelte medlemsstat også skal tage hensyn til de andres krav. Hvilke foranstaltninger agter den indstillede kommissær på den baggrund at træffe

14. for at styrke det operationelle samarbejde mellem medlemsstaterne, samtidig med at der fastlægges indikatorer, og for at fastsætte fælles effektivitetsnormer, der skal overholdes af medlemsstaternes myndigheder, således at der er et højt beskyttelsesniveau (f.eks. ved grænserne) både med hensyn til forebyggelse og med hensyn til bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme?

15. for hurtigst muligt at sikre et retsgrundlag og underretning/effektiv inddragelse af EP i forbindelse med fastlæggelse af sikkerhedsforskningsprojekter med en bevillingsramme på flere millioner euro (PASR-2004)?

16. for at udvikle en europæisk sikkerhedsplan på grundlag af de nationale sikkerhedsplaner, hvorved såvel institutionerne som agenturerne (Europol, Eurojust og den kommende europæiske anklagemyndighed) kun skal gribe direkte ind, når det er strengt nødvendigt?

17. for at oprette netværk til kommunikation og udveksling af oplysninger i sikkerhedsøjemed (f.eks. gennem et europæisk strafferegister), hvorved det sikres, at samarbejdet mellem oplysningstjenesterne er undergivet demokratisk kontrol fra såvel Europa-Parlamentets som de nationale parlamenters og de europæiske domstoles side?

18. for at sikre, at oprettelsen af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed ikke berøres af de særlige forhold i visse medlemsstater, at Schengen-normerne (som nu gælder for 22 medlemsstater) fastholdes som hovedreglen i EU, og at der på den anden side kan indføres forstærket samarbejde, når enkelte stater forhindrer, at der vedtages foranstaltninger, der sikrer en højere grad af beskyttelse af de grundlæggende rettigheder?

19. for at sikre, at de budgetmidler, der er afsat til området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, navnlig i forbindelse med revisionen af de finansielle overslag for perioden 2007-2013 med et specifikt udgiftsområde kaldet "EU-borgerskab, frihed, sikkerhed og retfærdighed", vil gøre det muligt at opfylde de politiske målsætninger, der er opstillet inden for rammerne af det kommende Tammerfors II-program, og at disse midler forvaltes effektivt og gennemskueligt?